

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka a JUDr. Evy Lukotkové, v právní věci navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda o poloze osobního železničního nádraží v Brně ve složení: Mgr. Jakub Patočka, RNDr. Miroslav Patrik, Ota Nepilý**, zast. Pavlem Uhlem, advokátem se sídlem Kořenského 15, Praha 5, proti odpůrci: **Statutární město Brno**, se sídlem Dominikánské nám. 1, Brno, zast. Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, o návrhu na určení, že návrh přípravného výboru pro konání místního referenda o poloze osobního železničního nádraží v Brně na konání místního referenda ze dne 1. 8. 2014, doplněný dne 1. 9. 2014 nemá nedostatky,

t a k t o :

- I. Určuje se, že návrh přípravného výboru pro konání místního referenda o poloze osobního železničního nádraží v Brně na konání místního referenda ze dne 1. 8. 2014, doplněný dne 1. 9. 2014, **n e m á n e d o s t a t k y**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Navrhovatel se návrhem podaným ke Krajskému soudu v Brně dne 19. 9. 2014 domáhal určení, že návrh na konání místního referenda jím podaný dne 1.8. 2014 a doplněný na výzvu odpůrce dne 1. 9. 2014 nemá vady.

II. Podání účastníků

V rámci návrhu navrhovatel uvedl, že na základě výzvy odpůrce odstranil jím vytýkané vady, tedy nedostatečnost odhadu nákladů referenda a dále doplnil další podpisy podporující konání místního referenda v celkovém počtu 5.813 podpisů. I po tomto doplnění byl odpůrcem vyzván k opakovanému odstranění vad, když tentokrát byla navrhovateli vytčena

nedostatečná podpora s tím, že k dostatečné podpoře chybí 414 podpisů. V té souvislosti odkázal navrhovatel na rozhodnutí zdejšího soudu ve věci sp.zn. 65A 5/2014 a uvedl, že na základě tohoto rozhodnutí lze dovodit, že již u návrhu podaného 1. 8. 2014 bylo vyřazeno neoprávněně nejméně 525 osob a návrh tedy po jeho doplnění dne 1. 9. 2014 neměl vady. Zároveň navrhovatel požadoval přiznat náhradu nákladů řízení.

Odpůrce se k návrhu vyjádřil v podání, které bylo doručeno soudu dne 10. 10. 2014, kde se nejprve vyjádřil obecně k postupu navrhovatele a následně uvedl, že závěry zdejšího soudu vyjádřené v rozhodnutí ve věci sp. zn. 65A 5/2014 byly ohledně počtu vadně vyřazených petentů pouze orientační s ohledem na závěr o nedostatečné podpoře návrhu na konání referenda po vyřazení formálně vadných podpisů. Zároveň konstatoval, že ze 489 petentů, u kterých soud v předcházejícím řízení shledal nezákonné vyloučení z formálních důvodů, bylo lze ztotožnit toliko 73 petentů. Zároveň odpůrce namítl, že při ověřování postupoval podle základního registru obyvatel (§ 12 odst. 6 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu) a poukázal na princip dobré víry toho, kdo vychází z referenčního údaje v základním registru (§ odst. 6 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech).

III. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně na základě včas podaného návrhu k soudu přezkoumal návrh na konání místního referenda, jakož i způsob, jakým s tímto návrhem naložil Magistrát města Brna. Po tomto přezkoumání dospěl k závěru, že návrh na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, *je důvodný*. O návrhu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 91a odst. 3 s.ř.s.

V případě opakovaného návrhu na určení, že návrh na konání referenda nemá vady, se jednalo o věcný spor mezi navrhovatelem a odpůrcem ohledně množství chybně vyřazených podpisů a v důsledku toho vznikl spor ohledně (ne)dostatečnosti podpory návrhu na konání referenda.

V rámci předcházejícího rozhodnutí ze dne 10. 9. 2014 se soud již podporou návrhu zabýval. V dříve souzené věci se prioritně zabýval tím, zda návrh na konání referenda podaný dne 1. 8. 2014 měl dostatečnou podporu petentů. Závěr soudu byl v tomto případě zcela zřejmý, když po prvotní kontrole formálně vyřazených podpisů z důvodů nečitelných záznamů, petentem deklarovaného nedostatku věku, chybějících údajů nebo nedostatků v místě bydliště dospěl k závěru, že konání referenda podpořilo maximálně 17.643 oprávněných osob, když minimální počet podporovatelů byl 18.508 oprávněných osob. Zjištěný počet podporovatelů však dále snižoval i počet duplicitních podpisů a počet osob, které se nepodařilo ve veřejných registrech ztotožnit. Detailní kontrolou těchto osob se však soud již nezabýval, neboť pro závěr o vadách návrhu konkrétní počty nebyly významné. Přesto ale ověřil obě skutečnosti na statisticky významném vzorku a dospěl ke zjištění nulové chybovosti v případě duplicit a cca 15% chybovosti u ztotožňování jednotlivých petentů. Z uvedeného vyplývá, že podpora 17.643 osob byla reálně nižší o 526 duplicitních podpor a odhadem o dalších 2.854 podpor osob, které se nepodařilo ztotožnit ve veřejných registrech.

U chyb, které soud konstatoval při vyřazení podporovatelů z formálních hledisek (z důvodů nečitelných záznamů, petentem deklarovaného nedostatku věku, chybějících údajů nebo nedostatků v místě bydliště), tedy u 489 záznamů, však nelze automaticky přijmout závěr, že tyto osoby řádně podpořily konání referenda, neboť u těchto osob soud taktéž neověřoval jejich oprávněnost podpořit konání referenda, neboť takové ověření bylo s ohledem na nedostatečnou podporu návrhu zcela nadbytečné. Zároveň je třeba konstatovat, že soud v souzené věci v rámci ověřovaných podpisů hodnotil i tyto původně nesprávně vyřazené záznamy a zjistil, že většinu z těchto záznamů se nepodařilo ztotožnit v centrální evidenci obyvatel. Tedy jakkoliv byly tyto záznamy původně nesprávně vyřazeny z formálních důvodů, tak ani po jejich opětovném zařazení nebylo možno většinu z nich akceptovat jako řádnou podporu návrhu na konání referenda.

V aktuálně souzené věci je navrhovateli vytýkán odpůrcem nedostatek podpory pro absenci 414 podporovatelů. Navrhovatel argumentuje, že soud již v předcházejícím řízení označil min. 536 neoprávněně vyřazených osob. Tato argumentace, s ohledem na výše uvedené, není sama o sobě důvodná, neboť není pravdivý závěr, že všechny osoby z počtu 489 vyřazených, u kterých soud shledal nezákonnost vyřazení z formálních důvodů, jsou zároveň oprávněnými osobami, resp. že všechny takto vyřazené osoby bylo možno řádně ztotožnit ve veřejných registrech.

Přesto před soud byla položena jasná otázka, zda návrh na konání referenda tak, jak byl doplněn k 1. 9. 2014, byl podpořen dostatečným počtem oprávněných osob. Soud proto přistoupil k detailnímu ověřování jednotlivých vyřazených osob, které se pokusil ztotožnit v rámci centrální evidence obyvatel, která je editačním podkladem pro registr osob, který je základním registrem podle ustanovení § 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Zároveň soud nepovažuje pro rozhodnutí za zásadní, zda jsou osoby ztotožňovány odpůrcem v registru obyvatel a soudem v centrální evidenci obyvatel, neboť je zásadní, zda materiálně bylo naplněno ústavní právo petenta, tedy zda konání referenda podpořila oprávněná osoba. Případný formální rozpor registrů nemůže jít k tíži petenta a v neprospěch realizace jeho práv. Jakmile soud dospěl k závěru, že bylo neoprávněně vyloučeno více než sporných 414 osob, kontrolu ukončil, neboť bylo nadbytečné, aby v kontrole pokračoval. Takto např. nedošlo ke kontrole osob vyloučených na arších 1835-1971.

Kontrolou jednotlivých záznamů v petičních arších dospěl soud k závěru o chybném vyloučení následujících řádků jednotlivých petičních archů poté, co ztotožnil na nich uvedené osoby, a ověřil, že tyto osoby jsou oprávněnými osobami podle zákona o místním referendu.

Zjevně chybně vyloučené osoby

V případě osob, které podepsaly petiční archy na níže uvedených řádcích, dospěl soud k závěru, že byly tyto osoby bez dalšího vyřazeny neoprávněně, neboť splňovaly definici oprávněné osoby podle zákona o místním referendu. V rámci těchto osob jsou zároveň zařazeny osoby, u kterých z centrální evidence obyvatel soud zjistil, že v případě adresy trvalého pobytu nebylo uvedeno dodatečné písmeno rozlišující konkrétní vchod jednoho domu, soud tedy akceptoval označení adresy trvalého pobytu např. Novákova 24, ačkoliv je v centrální evidenci obyvatel evidován trvalý pobyt na adrese Novákova 24A, případně naopak uvedeno Novákova 24A, evidováno Novákova 24. Stejně tak soud akceptoval i zcela

zjevné chyby v psaní, u kterých muselo být zřejmé, že se jedná o chybu vzniklou např. při diktování jména zapisovateli. Celkem se takto jednalo o *391 ověřených osob*.

arch	řádek	arch	řádek	arch	řádek	arch	řádek
2	13	108	11	514	5	604	10
3	6	108	13	515	12	621	8
6	4	110	6	518	9	623	3
6	14	119	13	518	13	624	9
7	10	120	12	518	14	628	6
8	2	123	2	519	9	628	14
11	9	124	9	520	7	630	4
15	4	124	12	522	3	633	9
19	14	126	7	523	9	635	9
21	4	128	10	526	13	636	14
26	7	138	5	526	14	637	4
29	13	148	11	528	14	644	13
30	8	152	5	530	9	650	10
31	6	161	11	533	15	652	9
31	14	163	3	538	4	655	6
31	15	164	10	538	12	656	4
34	10	165	7	546	15	657	1
35	8	174	7	551	1	657	6
37	11	175	4	551	7	658	15
40	5	182	6	552	7	660	5
40	12	210	13	554	1	664	1
42	11	267	14	554	6	664	13
42	13	268	13	556	10	667	2
44	13	281	5	558	2	667	13
46	12	285	5	558	13	668	1
46	15	293	10	559	11	668	3
48	5	294	14	560	8	668	4
49	6	295	3	560	9	673	1
49	10	364	6	562	6	674	7
51	9	365	12	565	3	681	2
54	1	369	11	566	4	681	11
54	7	375	15	567	1	683	15
54	13	381	13	567	3	684	8
56	14	382	13	568	2	685	3
63	5	389	1	569	1	686	6
65	3	390	9	569	5	686	15
67	2	393	8	570	4	688	4
70	8	398	13	570	10	691	8

72	9	399	10	571	5	692	10
74	6	414	13	571	8	639	9
77	6	447	11	571	11	696	10
77	12	453	14	571	15	710	3
77	14	467	10	572	4	710	8
80	6	479	12	573	3	713	12
85	2	491	9	575	2	715	5
88	11	499	9	579	11	724	10
91	10	500	7	583	6	724	12
92	3	507	6	587	8	725	3
92	15	512	9	588	6	733	3
95	5	513	1	599	15	733	13

arch	řádek	arch	řádek	arch	řádek	arch	řádek
734	3	1056	12	1226	2	1404	4
752	9	1057	10	1232	10	1413	2
753	8	1057	14	1233	7	1449	13
776	5	1060	13	1235	3	1460	4
776	11	1063	1	1238	4	1471	5
778	5	1064	6	1238	7	1481	1
780	1	1070	14	1240	4	1501	17
782	5	1075	2	1241	7	1504	4
786	6	1076	6	1242	14	1526	5
788	12	1077	2	1244	7	1584	5
789	1	1081	10	1245	9	1585	8
789	11	1083	1	1248	9	1589	6
790	4	1083	12	1255	2	1599	9
790	11	1084	5	1256	4	1637	11
791	10	1088	4	1259	9	1652	14
793	10	1088	11	1259	13	1655	7
798	14	1090	6	1260	8	1658	4
799	7	1090	8	1261	7	1679	2
803	6	1090	9	1262	14	1680	1
804	12	1091	13	1264	1	1680	13
806	2	1092	5	1266	13	1689	8
820	9	1093	3	1270	3	1694	11
823	12	1103	9	1275	15	1694	12
872	1	1116	7	1276	11	1697	13
872	5	1138	4	1279	4	1698	14
873	1	1138	5	1281	8	1709	14
876	6	1161	9	1283	8	1727	5
876	7	1171	18	1285	4	1759	3

903	14	1175	9	1288	9	1791	11
908	1	1201	5	1289	11	1811	7
910	6	1202	14	1296	3	190	3
915	11	1204	4	1300	5	191	11
929	6	1204	6	1305	4	199	2
930	7	1204	13	1310	8	199	9
944	3	1204	18	1312	5	201	11
945	12	1204	19	1316	10	217	3
950	6	1204	22	1322	13	221	10
973	6	1205	7	1337	7	234	4
976	11	1205	16	1343	15	236	6
977	5	1206	15	1348	12	240	13
984	11	1206	17	1349	15	186	11
996	12	1207	9	1361	14		
997	12	1207	10	1361	15		
999	8	1207	16	1366	1		
999	14	1208	13	1366	15		
1004	7	1211	1	1374	7		
1005	10	1214	1	1386	2		
1005	13	1218	15	1397	9		
1049	7	1220	7	1402	8		
1056	8	1220	15	1403	11		

Chyby v psaní

Příklady zjevných chyb nezahrnuté v předcházejícím výčtu chybně vyřazených osob:

1056	8
------	---

Zapsané jméno ALEXANDR, evidované jméno ALEXANDER, zápis celého archu proveden jediným rukopisem.

1606	7
------	---

Zapsané příjmení CEHNALOVÁ, z podpisu evidentně příjmení SEHNALOVÁ, zápis celého archu proveden jediným rukopisem.

1823	7
------	---

Zapsaná ulice LILÉNOVÁ, z centrální evidence obyvatel vyplývá ulice MILÉNOVÁ, přičemž žádná ulice Lilémová v městě Brně není.

1734	13
------	----

Zapsaná adresa MALÁKOVA, z centrální evidence obyvatel vyplývá ulice MOLÁKOVA, zápis celého archu proveden jediným rukopisem, přepis v označení ulice nebránil ztotožnění.

1777	14
------	----

Zapsané, obtížně čitelné příjmení PELIKÁN, v centrální evidenci obyvatel pod příjmením PELIKÁN ztotožněn, v rámci podpisového archu někým do kolonky email napsáno vadné příjmení DEMRÁK, zápisy v kolonce email vyhotoveny stejným rukopisem.

1680	1
------	---

Zapsané, hůře čitelné příjmení MARČÁK, v centrální evidenci obyvatel pod příjmením MARČÁK ztotožněn, v rámci podpisového archu někým do kolonky email napsáno vadné příjmení MARČÁIL, zápisy v kolonce email vyhotoveny stejným rukopisem, dokonce stejným jako v případě zápisu na archu 1777 řádek 14, z čehož je zjevné, že soudu neznámá osoba se pokoušela zpřesnit zápisy na podpisových listinách, nicméně je třeba vycházet z originálního zápisu petenta.

I tyto osoby považoval soud za chybně vyřazené, jedná se celkem o *šest ověřených osob*.

V případě dalších osob musel soud řešit střet ústavně zaručeného práva podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců (čl. 21 LZPS) a formálních nároků kladených na záznamy v petičních arších k podpoře konání místního referenda.

Změny trvalého bydliště v průběhu shromažďování podpisů

První, takto řešenou skupinou jsou osoby, které se v průběhu času před ověřením jejich podpisu Magistrátem města Brna přestěhovaly. Podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o místním referendu oprávněná osoba podporující konání místního referenda uvede na podpisovém archu své jméno, příjmení, datum narození, adresu a připojí vlastnoruční podpis. Za oprávněnou osobu lze podle ustanovení § 2 zákona o místním referendu považovat pouze osobu, která má právo volit do zastupitelstva obce. Je tedy nutné, aby tato osoba měla na území předmětné obce trvalý pobyt. Na základě uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že formulace „adresu“ v ustanovení § 11 odst. 2 zákona o místním referendu nutně značí uvedení místa trvalého pobytu, což je osvědčení splnění podmínky pro hlasování v místním referendu. Konečně sám petiční arch obsahoval kolonku TRVALÝ POBYT (ulice, číslo) a je tedy zjevné, že i přípravný výbor požadoval po svých podporovatelích uvedení adresy trvalého pobytu.

Při ztotožňování podporovatelů návrhu na konání referenda však mohlo dojít k situaci, kdy při ověření jejich totožnosti měl podporovatel jiné trvalé bydliště (byť na území statutárního města Brna), než které uvedl při podpisu petičního archu. Samotné podpisové listiny neobsahují datum, kdy ten který podporovatel připojil svůj podpis, a konečně tuto náležitost nevyžaduje ani zákon. Soud má za naprosto zřejmé, že pokud *ke změně místa trvalého bydliště došlo po odevzdání podpisových listin* Magistrátu města Brna a předcházející trvalé bydliště se shoduje s adresou uvedenou v podpisové listině, pak byla podporující osoba, *za předpokladu, že i nadále splňuje podmínku trvalého pobytu oprávněné osoby*, vyřazena neoprávněně, neboť v době podpisu nemohla uvést jiné údaje, než tehdejší adresu trvalého bydliště. Vyřazení podporovatele na základě změny trvalého bydliště po

odevzdání podpisových listin je tedy zcela formalistické a excesivní ve vztahu k zachování ústavně chráněných práv podporovatele.

Stejně závěry platí i pro případy, kdy podporovatel podpořil konání referenda a poté *v přiměřené době před odevzdáním podpisových listin* a tedy před podáním návrhu na konání místního referenda *změnil trvalé bydliště, pokud nadále zůstal oprávněnou osobou*. V souzené věci je rozhodným datem 27. 1. 2014, kdy podle veřejně dostupných zdrojů byl zahájen sběr podpisů. (<http://referendum2014.cz/tiskova-zprava-obcanska-aliance-referendum-2014-dnes-zahajila-sber-podpisu-za-referendum-o-poloze-nadrazi-v-brne/>).

Celkem se v těchto případech jednalo o *39 ověřených osob*

Arch	Řádek	Datum změny	Arch	Řádek	Datum změny
35	9	změna adresy 4. 6. 2014	715	2	změna adresy 3. 6. 2014
75	15	změna adresy 10. 7. 2014	717	1	změna adresy 15. 5. 2014
83	5	změna adresy 4. 8. 2014	725	1	změna adresy 3. 6. 2014
86	7	změna adresy 28. 7. 2014	730	15	změna adresy 2. 7. 2014
93	2	změna adresy 9. 6. 2014	765	14	změna adresy 27. 5. 2014
106	11	změna adresy 23. 6. 2014	797	2	změna adresy 9. 7. 2014
492	9	změna adresy 29. 7. 2014	1079	9	změna adresy 14. 5. 2014
499	10	změna adresy 16. 7. 2014	1094	1	změna adresy 1. 7. 2014
513	13	změna adresy 10. 6. 2014	1222	6	změna adresy 23. 7. 2014
513	15	změna adresy 23. 7. 2014	1222	7	změna adresy 9. 6. 2014
519	1	změna adresy 30. 6. 2014	1236	3	změna adresy 6. 8. 2014
529	8	změna adresy 9. 4. 2014	1239	12	změna adresy 5. 2. 2014
547	9	změna adresy 15. 5. 2014	1245	7	změna adresy 18. 4. 2014
567	7	změna adresy 14. 7. 2014	1618	5	změna adresy 27. 8. 2014
646	10	změna adresy 27. 6. 2014	1663	10	změna adresy 29. 8. 2014
672	4	změna adresy 2. 4. 2014	1695	11	změna adresy 1. 9. 2014
677	6	změna adresy 16. 7. 2014	1762	2	změna adresy 29. 8. 2014
702	10	změna adresy 17. 3. 2014	1776	15	změna adresy 2. 9. 2014
712	13	změna adresy 29. 5. 2014	1785	12	změna adresy 1. 4. 2014
714	13	změna adresy 1. 7. 2014			

Soud zároveň uznal i podpisy osob, které sice neuvedly do podpisové listiny adresu svého trvalého pobytu, nicméně uvedly adresu, která je v evidenci obyvatel evidována jako doručovací. Jednalo se celkem o *dvě ověřené osoby*:

Arch	Řádek	Arch	Řádek
1173	6	103	14

Naopak soud neuznal podpisy osob, které sice podepsaly petiční listinu a je možné, že ji podepsaly v době, kdy byly oprávněnými osobami ve smyslu zákona o místním referendu, ale v době kontroly již nebyly oprávněnými osobami, neboť přenesly své trvalé bydliště mimo statutární město Brno. Např. se jedná o osoby:

Arch	Řádek	Arch	Řádek
1557	4	1564	1

Součet všech shora uvedených osob představuje 438 *neoprávněně vyřazených podpisů*. Soud by na tomto místě mohl ve svých úvahách a kontrole ustát, nicméně soud považuje za vhodné se dále vyjádřit i k dalším situacím, kdy dochází k nepřiměřenému zásahu do ústavně zaručeného práva podle čl. 21 Listiny.

Formulace jmen a příjmení podporovatelů

Soud při svém postupu v rámci kontroly vyřazených podpisů nemohl abstrahovat od posouzení chyb u (křestních) jmen, tedy od situací, kdy jednotliví petenti uvedli takový tvar svého jména, který je odlišný od evidovaného jména petenta. V obecné rovině se k tomuto problému již zdejší soud vyjádřil v rozhodnutí ve věci sp.zn. 65A 5/2014, kde uvedl: „že je pouze a jedině na petentovi, jaké údaje o sobě do podpisové listiny uvede, nicméně to, co musí uvést ke svému podpisu, výslovně stanoví § 11 zákona o místním referendu a zároveň totéž ustanovení normuje nutnost poučení pro případ uvádění nepravdivých údajů. V obecné rovině existuje odpovědnost přípravného výboru, resp. osob, které jsou přítomny podpisu podpisových listin, za to, že tyto listiny obsahovaly všechny nutné náležitosti. Je-li již při podpisu listiny zřejmé, že jsou údaje obtížně čitelné, případně nejsou vyplněny některé údaje jako celé datum narození, měl by být petent vyzván k nápravě. Jestliže ani přes zjevnost takové vady k opravě nedojde, měl by přípravný výbor takový podpis sám vyřadit. Nelze tedy akceptovat, že by snad odpůrce měl domýšlet, co měl petent uvést, na základě toho, co uvedl. Zcela absurdní se jeví příklad uvedený navrhovatelem Sieglinde x Linda. Podle údajů Ministerstva vnitra České republiky aktuálních k 31. 12. 2013 jméno Sieglinde měly v Jihomoravském kraji 2 ženy, zatímco jméno Linda 774 ženy. Lze tedy rozumně očekávat, že pokud petent jako své jméno uvede Linda, tak se tak skutečně jmenuje, a dalece přesahuje rozsah činnosti odpůrce při ověřování podpisů, aby předpokládal, že bude někdo uvádět jinou formu svého jména a zkoušel dovodit, jak se vlastně petent jmenuje.“ Na uvedeném závěru soud nemá co měnit, avšak při detailní kontrole podpisových listin zjistil situace, kdy formální trvání na správné formulaci jména se jeví přehnaným formalismem.

V praxi je třeba rozlišovat situace, kdy je pochybení v případě jména natolik zjevné, že průměrný čtenář podpisové listiny musí jasně dovodit, jaký je správný tvar daného jména. Tyto situace vznikají u typicky českých jmen, u kterých se běžně používá hovorová forma. Typickými příklady jsou Jan - Honza (výskyt jména v této formě v ČR 5), Jiří – Jirka (výskyt jména v této formě v ČR 29), Josef – Pepa (výskyt jména v této formě v ČR 0), František – Franta (výskyt jména v této formě v ČR 1), Bronislava – Broňa (výskyt jména v této formě v ČR 13), Václav - Vašek (výskyt jména v této formě v ČR 0), Zuzana – Zuzka (výskyt jména v této formě v ČR 11). Soud má za to, že v těchto případech je projevem „dobré správy“ ze strany odpůrce pokusit se ztotožnit předmětného petenta pod nehorovným, matrikovým

tvarem křestního jména, neboť riziko případné záměny je tady vzhledem k narušení ústavně garantovaného práva petenta minimální. Musí se však vždy jednat o případy jmen, kde je míra používání hovorové formy jako matričního jména buď zcela marginální, nebo obecně vyloučena. Nicméně soud považuje za nutné zdůraznit, že tímto nic nemění na závěru, že odpůrce by byl povinen za petenta dovozovat jeho jméno (srov. shora citované rozhodnutí ve věci sp. zn. 65A 5/2014). Ústupek, který soud dovozuje ve vztahu k hovorovým formám křestních jmen, musí být učiněn pouze a jedině ve vztahu k v zásadě nezaměnitelným jménům.

Obdobně by měl odpůrce přistoupit k situacím, kdy petent zkrátí své jméno např. z důvodu nedostatečné velikosti dané kolonky podpisové listiny a ze zkráceného jména ho lze nezaměnitelně identifikovat. Typickým příkladem může být Frant.-František, Jarosl.-Jaroslav apod.

V souzené věci se jednalo o jinou, akceptovatelnou formu jména u následujících překontrolovaných záznamů:

Arch	Řádek	Arch	Řádek	Arch	Řádek
52	2	57	1	640	3
561	12	1601	8	1635	6
1066	5	1814	4	545	14

Při započtení těchto devíti záznamů již bylo *neoprávněně vyřazeno 447 osob*.

Problematičtějšími se jeví situace, kdy zapsaný tvar jména může odpovídat i jiným kalendářním, obecně matričně akceptovaným jménům. V tomto případě lze rozlišovat mezi situacemi, kdy existuje relativně úzký počet zjevných alternativ, typicky jedna (Rozálie-Rozálie, Květa-Květoslava, Jindra-Jindřiška, Nad'a-Naděžda, Katka-Kateřina, Lída-Ludmila), a situacemi, kdy počet alternativ je výrazně větší (Mirek-Bohumír-Jaromír-Miroslav-Miloslav-Slavomír, Jarka-Jarmila-Jaroslava-Jaromila, Dáša-Daša-Dagmar-Dagmara, Silvie-Silvia-Silva-Sylva-Sylvie, Míša-Michala-Michaela apod.) Ve všech těchto případech se však buď jedná o jména, jejichž výskyt je buď v ČR relativně běžný, resp. obecně matričně akceptovatelný (např. v případě jména Květa se jedná o 7.938 výskytů, v případě jména Katka se jedná o 397 výskytů, v případě jména Lída se jedná o 111 výskytů, v případě jména Nad'a se jedná o 2.077 výskytů), nebo se jedná o zkrácené formy více možných plných forem křestních jmen. V takových případech nelze po odpůrci spravedlivě požadovat, aby testoval každou z možných variant, případně za petenta dovozoval, jak se vlastně petent jmenuje. Soud proto vyloučení takových záznamů posoudil jako v souladu se zákonem.

Další skupina záznamů, jejichž vyřazení shledal soud jako zákonné, byly pisařské chyby ve jménech, u kterých nebylo z ostatních možných záznamů dovodit, že se jedná o chybu v psaní. Typickými příklady jsou nepřechýlená příjmení žen, dále záznamy u příjmení např. Horvátová – Horváthová, chyby v psaní vlastní rukou, které znemožnily jednoznačné ztotožnění v evidenci. Jakkoliv se soudu podařilo řadu takových záznamů dohledat, přesto je třeba opětovně zdůraznit, že odpůrce není povinen pátrat v základních registrech po osobách podobných jmen, které by bylo možno ztotožnit se záznamem v podpisové listině.

Chyby v uvedení místa pobytu podporovatelů

Samostatnou otázkou zůstávají chyby v uváděných adresách. V případě chyb v adresách dospěl soud k závěru, že není možné akceptovat nic jiného, než uvedení adresy v souladu s evidovaným trvalým pobytem. Jak již soud uvedl výše formulace „*adresu*“ v ustanovení § 11 odst. 2 zákona o místním referendu nutně značí uvedení místa trvalého pobytu, což je osvědčení splnění podmínky pro hlasování v místním referendu. Konečně sám petiční arch obsahoval kolonku TRVALÝ POBYT (ulice, číslo) a je tedy zjevné, že i přípravný výbor požadoval po svých podporovatelích uvedení adresy trvalého pobytu. Vyvolání místního referenda není vázáno na sběr jakékoliv ověřených podpisů nebo ověřování totožnosti jednotlivého petenta. Právě proto považuje soud soulad všech údajů uváděných v podpisových listinách za jedinou možnou formu ověření totožnosti petenta. Z tohoto pohledu považuje soud správný údaj o trvalém pobytu za zcela zásadní náležitost podpisové listiny, neboť právě údaj o trvalém pobytu může bránit např. manipulacím s podpisovými listinami za využití jiných dříve sbíraných podpisů, případně soukromých databází údajů fyzických osob. Soud v této souvislosti zjistil, že v podpisových arších jsou uváděny adresy trvalého pobytu i několik let staré, přestože petent mezi tím již několikrát změnil trvalé bydliště. Zároveň bylo možno vysledovat v řadě případů, že petenti uváděli konkrétní adresu, ačkoliv jejich pobyt byl evidován na ohlašově trvalého pobytu na ulici Husova 5 v Brně.

V konkrétních situacích soud zjistil následující skupiny chyb. První skupinou chyb jsou situace, kdy jednotliví petenti uváděli zcela odlišné adresy, než které byly evidovány v centrální evidenci obyvatel a odlišné od jakýchkoliv adres uváděných v souvislosti s daným petentem v centrální evidenci obyvatel. Druhou skupinou chyb bylo uvádění již konstatovaných bývalých adres trvalého pobytu, na kterých petent již trvalý pobyt po různě dlouhou dobu nemá evidovaný. V těchto dvou skupinách chyb soud jednoznačně konstatuje, že takové chyby brání dostatečně určitěmu ztotožnění, které soud považuje za jedinou formu ověření totožnosti.

Třetí skupinou chyb byla chybně uváděná čísla popisná nebo čísla orientační. Petenti se v případě svých vlastních adres lišili o dvě i např. o dvacet čísel popisných, což zejména v případech dlouhodobých, neměněných trvalých pobytů působí velmi nestandardně. Chyby lze samozřejmě připsat určité „nervozitě“ či spěchu při vyplňování podpisových listin, nicméně ani tyto případy soud neuznal ve prospěch petentů. Důvodem je ta skutečnost, že v případě, když by ten který petent v případě, že „zapomene“ kde přesně bydlí, neuvedl číslo popisné (nebo orientační), pak by jeho podpis byl vyřazen z formálních důvodů pro neuvedení adresy. Soud považuje proto za neudržitelný výklad, že uvedení vadné adresy by mělo být napravováno ztotožněním petenta na základě jiných údajů, neboť pak by trvání na uvedení adresy bylo zcela bezpředmětné a petent by mohl uvést pouze např. správnou ulici a vymyslet si jakékoliv číslo popisné (nebo orientační), což je v konečném důsledku zcela stejné, jako by neuvedl číslo žádné, nebo uvedl vědomně neúplnou nebo nepravdivou adresu trvalého pobytu.

Chyby v údajích o datu narození podporovatelů

Stejně tak soud neakceptoval chyby v datu narození, které je v kombinaci se jménem a příjmením zásadním identifikátorem petenta v základních registrech i v centrální evidenci

obyvatel. Chyby v datech narození se paradoxně objevovaly zejména v případech manželů např. na archu 1811 řádek 8, případně na archu 1625 řádek 19.

Extrapolace zjištěných závěrů na neověřované podpisy

Závěr soudu o chybném vyřazení 447 osob je pro účely zhodnocení, zda byl návrh na konání referenda podpořen nutným počtem petentů, dostačující a soud po tomto zjištění, jak již bylo uvedeno výše, kontrolu podpisových listin ukončil. Zároveň lze konstatovat, že ověřený počet neztotožněných podpisů poskytuje více než průkazný vzorek o případné chybovosti při kontrole podpisů. Soud v průběhu kontroly podpisových listin a jednotlivých vyřazených podpisů zkontroloval 2.424 vyřazených podpisů, celkově shledal 447 chyb, což představuje chybovost cca 18,5%. Tato chybovost přibližně odpovídá chybovosti odhadované soudem na základě kontroly 330 podpisů v rámci řízení ve věci sp.zn. 65A 5/2014, kde shledal 47 chyb a chybovost cca 14,24%. Lze tak mít důvodně za to, že pokud by soud v kontrole podpisových listin pokračoval, byly by zjištěny i další chybně vyřazené podpisy.

IV. Závěr a náklady řízení

S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že návrh na konání místního referenda nemá vady. Odpůrce vyzval navrhovatele po předložení doplněného návrhu k předložení dalších 414 podpisů, nicméně soud dospěl k závěru, že nejméně 447 podpisů bylo vyřazeno chybně. Z uvedeného je zřejmé, že návrh na konání místního referenda po jeho doplnění dne 1. 9. 2014 byl podpořen dostatečným počtem oprávněných osob a jelikož se jednalo o jedinou vytýkanou vadu, tak soud dospěl ke shora uvedenému závěru.

V podaném návrhu se navrhovatel domáhal přiznání náhrady nákladů řízení s ohledem na výjimečné okolnosti dané postupem odpůrce ve věci samé.

Podle ustanovení § 93 odst. 4 s.ř.s. na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Podle ustanovení § 60 odst. 8 s.ř.s. jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud přiznat účastníkovi, který měl ve věci alespoň částečný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení i v těch případech, kdy tento zákon stanoví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

V souzené věci soud nedospěl k závěru, že nastaly důvody zvláštního zřetele hodné k tomu, aby byla přiznána náhrada nákladů řízení, ačkoliv zákon výslovně náhradu nákladů řízení vylučuje. Institut náhrady nákladů řízení není prostředkem k „výchově“ účastníků. Jak již soud uvedl výše, nezákonnost vyřazení určitého počtu podpisů ve věci sp. zn. 65A 5/2014 byla dána nesprávnými formálními důvody pro jejich vyřazení, nikoliv ověřením existence daných petentů. Z vyjádření odpůrce je patrné, že se nesprávně formálně vyřazenými podpisy opětovně zabýval a neshledal, že by bylo možno všechny z těchto podpisů akceptovat. Ke stejnému zjištění dospěl i soud. V tomto postupu odpůrce nelze shledat důvody pro mimořádné přiznání náhrady nákladů řízení.

Dále existoval věcný spor o správnosti vyřazení jednotlivých petentů, který zde byl od počátku celé série návrhů k soudu, nicméně teprve v tomto řízení byl dán důvod k podrobnému přezkumu jednotlivých podpisů. Důvody pro nedostatek podpisů pro první podaný návrh dne 1. 8. 2014 byly zásadně formální, tedy nečitelnost řady podpisů, nedostatky vyplnění podpisových listin, případně duplicity. Tyto vady jdou plně za navrhovatelem. Je tedy zřejmé, že věcný spor mezi navrhovatelem a odpůrcem se mohl realizovat teprve v nynějším řízení.

Za této situace neshledal soud žádné mimořádné důvody pro přiznání náhrady nákladů, a proto rozhodl ve smyslu ustanovení § 93 odst. 4 s.ř.s. a náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. října 2014

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kristýna Pejčochová